

Joel C. Rosenberg

DE TWAAALFDE IMAM

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Personages

Amerikanen

Charlie Harper — politiek commissaris, Buitenlandse Dienst, Iran

Claire Harper — echtgenote van Charlie Harper

Marseille Harper — dochter van Charlie Harper

Dr. Mohammad Shirazi — cardioloog

Nasreen Shirazi — echtgenote van Mohammad Shirazi

David Shirazi (aka Reza Tabrizi) — zoon van Mohammad Shirazi

Jack Zalinski — hooggeplaatste medewerker, CIA

Eva Fischer — hoofd locale operaties, CIA

Tom Murray — onderdirecteur operaties, CIA

William Jackson — president van de Verenigde Staten

Iraniërs

Ayatollah Hamid Hosseini — Hoogste Leider

Ahmed Darazi — president van Iran

Ali Faridzadeh — Iraanse minister van Defensie

Mohsen Jazini — leider van de Iraanse Revolutionaire Garde

Dr. Alireza Birjandi — vooraanstaand wetenschapper in de sjiitische eschatologie

Daryush Rashidi — algemeen directeur van Telecommunicatie Iran Telecom

Abdol Esfahani — onderdirecteur van de technische afdeling van Iran Telecom

Dr. Mohammed Saddaji — kernwetenschapper, onderdirecteur van de Iraanse Organisatie voor Atoomenergie

Farah Saddaji — echtgenote van dr. Saddaji

Najjar Malik — wetenschapper, Iraanse Organisatie voor Atoomenergie

Sheyda Malik — echtgenote van Najjar, dochter van dr. Saddaji

Israëli's

Asher Naphtali — minister-president van Israël

Kapitein Avi Yaron — bevelhebber van een eskader van de Israëlische luchtmacht

Deel 1

Teheran, Iran

4 november, 1979

Charlie Harper was nog alleen.

Ook als hij zich een weg had kunnen vechten door de groeiende menigte, peinsde hij er niet over een poging te doen om de mensen die binnen vastzaten te redden. Op nog geen zeshonderd meter van hem af werden mensen vastgehouden in het gebouwencomplex.

Hij hoorde schoten. Hij proefde de giftige, zwarte rook die omhoog kringelde in de frisse ochtendlucht. Hij voelde de hitte van de vuren waarop overal om hem heen Amerikaanse vlaggen, autobanden en een omver gegooide auto werden verbrand. Hij zag de woede in de ogen van de jonge mannen – duizenden, misschien wel tienduizenden, jonge mannen met baarden, die buiten zinnen gilden en schreeuwden. Ze hadden de ambassade omsingeld en dreigden hem te bestormen. Charlie wist niet wat hij moest doen.

Dit was de eerste opdracht van de 26-jarige man voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij was de jongste politieke commissaris in het land en hij had geen ervaring in het veld. Hij en zijn knappe, energieke jonge bruid, Claire, waren nog maar een jaar getrouwd. Ze waren sinds 1 september in Teheran – net twee maanden – en de meeste collega's die tussen de muren van de ambassade gevangen zaten, kende hij niet eens bij naam. Hoewel hij voor hun veiligheid vreesde, wilde hij niet geloven dat zijn eigen leven in gevaar was.

Charles David Harper was van Iran gaan houden op een manier die hij zelf niet eens begreep, en zijn bruid al helemaal niet. Hij was opgegroeid in de 'South Side' van Chicago en had nooit iemand uit Iran gekend. Hij was nog nooit in het land geweest; niet eens in de buurt. Toch merkte hij dat hij van de Perzische mensen hield. Hij hield van de oude, exotische cultuur. Hij hield van het mysterieuze ritme van het moderne Teheran, zelfs nu er in de stad zo veel religieuze extremisten

en opstandige secularisten waren. Het meest hield hij nog van het eten. Zijn lievelingsgerecht was *koresh fesenjan*: een stoofschotel met geroosterd lamsvlees, granaatappel en walnoten, die de Shirazi's – de vriendelijke burens van de Harpers – al twee keer voor hem en Claire hadden gemaakt sinds ze hier waren gearriveerd.

Charlie had op de Stanforduniversiteit moeiteloos en met veel plezier Farsi geleerd. Daarna had hij zijn beheersing van de Iraanse taal verbeterd op Harvard. Toen hij na zijn afstuderen voor het ministerie van Buitenlandse Zaken ging werken, was direct een traject gestart waarna hij in de buitenlandse dienst terecht zou komen. Hij kreeg een diplomatieke opleiding en reisde naar Teheran voor zijn eerste opdracht. Hij had genoten van elk moment. Hij vond het geweldig om elke dag Farsi te kunnen spreken. Het was opwindend om in een licht ontvlambaar politiek kruitvat geworpen te worden en om de dynamiek van Khomeini's revolutie van binnenuit te leren kennen. Bovendien was hij ervan overtuigd dat hoe sneller hij 'zebenen' zou krijgen, hoe sneller hij Washington echt kon helpen de komende sociale en culturele aardverschuiving in Iran te begrijpen en begeleiden.

Charlie was er zeker van dat de gewelddadige uitbarstingen van de studenten niet meer dan fases waren. Net als de vorige opwellingen zou deze voorbijgaan als een zomerse onweersbui. De donkere wolken zouden overwaaien en de zon zou weer gaan schijnen. Ze moesten alleen geduld hebben. Als echtbaar en als land.

Charlie keek op zijn horloge. Het was halfzeven 's morgens. Hij had op de radio in zijn appartement gehoord dat er problemen waren, en was naar buiten gerend om zo snel mogelijk naar de ambassade toe te gaan. Nu kon hij echter niet meer rennen, daarvoor waren er te veel mensen op de been. Hij drong zich tussen de mensen door en zag de bovenste verdiepingen van de rechtbank, niet ver bij de hoofdingang van de ambassade, Roosevelt Gate, vandaan, maar hij wist dat hij het gebouw van deze kant niet kon bereiken. Hij moest een andere manier verzinnen om binnen te komen, misschien via het kantoor van het consulaat aan de noordwestelijke kant van het complex.

Charlie was buiten adem en zijn overhemd plakte aan zijn rug. Hij veranderde van richting en liep evenwijdig aan het gebouw door de massa heen. Hij was jong en had donker haar en donkere ogen – een geschenk van zijn Italiaanse moeder – waardoor hij niet zo opviel. Nu

wenste hij echter dat hij een baard had. En een pistool.

Hij voelde dat de situatie steeds ernstiger werd. Er waren geen beveiligingsmensen te zien. Ze bewaakten de hoofdingang niet meer en voor zover Charlie kon zien, liepen ze ook niet meer langs het hek. Waarschijnlijk hadden ze zich teruggetrokken om de gebouwen te beschermen – de rechtbank, het huis van de ambassadeur, het huis van de zaakgelastigde, het consulaat, het pakhuis (ook bekend als het schimmelparadijs), verscheidene andere kantoren en de garage. Charlie was geen militair, maar hij wist dat de strategie van de beveiliging in deze situatie een verstandige keuze was. Hij voelde de mensenmassa vooruit deinen, steeds weer. Het zou niet lang duren voor deze verwilderde studenten door het hek heen zouden breken.

Wat zou er dan gebeuren? Zouden de militairen het vuur openen? Het zou een bloedbad worden. Hadden ze eigenlijk wel een andere keuze? Veel van de jonge mannen om Charlie heen hadden pistolen en sommigen geweren. Hier en daar werd al in de lucht geschoten. Als de studenten op Amerikaanse diplomaten zouden gaan schieten, zou de beveiliging verplicht zijn het vuur te beantwoorden. Dan zou de situatie nog erger uit de hand lopen.

Het geschreeuw van de massa was oorverdovend. De een of andere idioot was boven op een muur geklommen en schreeuwde nu door een megafoon: ‘Dood aan Amerika!’ De woeste, opgewonden massa ving de woorden op en herhaalde die op steeds luidere toon.

Eindelijk kwam Charlie wat verder. Hij baande zich een weg door de menigte en het viel hem weer op hoe lelijk de gebouwen van de ambassade waren. Het hele complex leek op een Amerikaanse middelbare school uit de jaren 40 of 50. Het was niet bepaald een architecturaal hoogstandje. Ongetwijfeld was dit een goudmijn aan inlichtingen voor de radicalen die trouw waren aan ayatollah Khomeini, als ze daadwerkelijk binnen wisten te komen voordat alle documenten vernietigd waren door zijn collega’s.

Plotseling greep iemand Charlie vast. Hij draaide zich om en keek in de bloeddoorlopen ogen van een ongeschoren opstandeling die zo’n vijf jaar jonger was dan hijzelf, maar zeker tien centimeter langer.

‘Jij! Jij bent Amerikaan!’ schreeuwde de student in het Farsi.

De mensen in de buurt keken om en Charlie zag dat hij was omsingeld door vijanden. Hij zag dat de jongen een vuist maakte. Hij keek in

de lege ogen van de student en voor de eerste keer vreesde Charlie Harper voor zijn leven.

‘*Vous êtes fou. Je suis de Marseille!*’ schreeuwde hij terug in accentloos Frans. Je bent gek, ik kom uit Marseille.

De felle reactie en het feit dat Charlie geen Engels sprak, verbaasde de student. Even deed de jongen helemaal niets. Blijkbaar verstond hij geen Frans en wist hij niet wat hij moest doen.

Charlie dacht snel na. Hij realiseerde zich dat hij het niet zou overleven als de opstandelingen ontdekten dat hij Amerikaans was. Het liefst had hij de jongen in zijn kruis getrapt en was hij in de massa verdwenen, maar er stonden zes of zeven anderen bij hen die even groot en even woedend waren.

Een van hen bewoog in Charlies richting, maar op dat moment kwam er een open vrachtwagen vol schreeuwende jonge mannen – met maskers op – door de massa heen scheuren. De chauffeur toeterde en de mensen sprongen opzij. De vrachtwagen kwam rechts naast Charlie tot stilstand. De jonge mannen achterin begonnen met machinegeweren in de lucht te schieten en toen reed de wagen op Roosevelt Gate in. Het smeedijzeren hek werd in elkaar gedrukt tot een vormeloze berg en de duizenden woedende studenten juichten, schreeuwden en overspoelden het complex van de ambassade.

Zo snel als hij was vastgepakt, werd Charlie losgelaten. Zijn aanvallers lieten hem met rust en renden door het gat in het hek. Charlies hart bonsde in zijn borstkast en de adrenaline gierde door zijn aders. Hij had nu een kans om te ontsnappen. In tegengestelde richting probeerde hij door de woedende mensenzee te komen. Hij liep een zijstraat in, weg bij de hoofdingang. Maar toen hij even later een hoek om liep, ving hij een glimp op van de ingang van het consulaat.

De deur was dicht. Moest hij daar naartoe gaan? Moest hij proberen naar binnen te gaan en de mensen die er gevangen zaten helpen? Het personeel van het consulaat bestond hoofdzakelijk uit vrouwen die zich acht uur per dag met visa bezighielden, dag na dag, jaar na jaar. Ze waren niet getraind om aanvallen af te weren. Ze moesten wel doodsbang zijn, maar kon hij hen wel helpen of zou hij dan alleen maar zelf aangevallen worden?

Op dat moment zag hij twee werknemers van het consulaat snel door een zijdeur weglopen. Hij wilde hen net roepen toen een groep

gemaskerde studenten met geweren de hoek om kwam en de vrouwen omsingelde. Ze sprongen bovenop hen en begonnen hen genadeloos te slaan.

Charlie was woedend, maar hij kon er niets aan doen. Hij was alleen, hij was ongewapend en hij had een drieënhalve maand zwangere vrouw die doodsbang alleen in het appartement op hem wachtte.

2

De reis naar huis duurde gewoonlijk twintig minuten, maar nu twee uur.

Door de volle straten zocht Charlie zijn weg en nam bewust een omweg om te zien of hij werd gevolgd. Uiteindelijk kwam hij terug in appartement 902 in het flatgebouw met het adembenemende uitzicht op de skyline van Teheran.

Hij rende naar binnen, deed de deur achter zich op slot en liep naar de slaapkamer, waar een radio aanstond.

‘Charlie, is alles goed?’ vroeg Claire zacht terwijl ze overeind kwam om hem te omhelzen.

‘Ja,’ fluisterde hij terwijl hij haar dicht tegen zich aan trok. ‘En jij?’

‘Ik was zo bang,’ fluisterde ze terug. Er verschenen tranen in haar ogen. ‘Ik dacht dat je nooit meer terug zou komen.’

‘Het spijt me, lieve schat,’ zei hij zo zacht en liefdevol als hij kon. ‘Alles is in orde. Maak je geen zorgen. Ik ben alleen erg geschrokken.’

Hij loog. Het was niet in orde. Charlie was doodsbang en wist niet wat hij moest doen. Hij voelde zich schuldig omdat hij loog tegen de vrouw van wie hij hield, maar hij maakte zich ook zorgen over haar en het waardevolle nieuwe leven dat binnen in haar groeide.

‘Bloed je nog?’ vroeg hij.

‘Een beetje,’ zei ze, ‘maar het komt wel goed.’

Het was Claires eerste zwangerschap en het was niet gemakkelijk. De eerste paar maanden was ze vreselijk misselijk geweest en hoewel ze al vrij mager was, was ze bijna zeven kilo afgevallen. Zij en de baby konden niet nog meer spanningen hebben.

Claire haalde diep adem en probeerde te kalmeren. Toen drukte ze zich nog dichter tegen hem aan en fluisterde: ‘Ze zeggen dat er buiten het complex een vuurgevecht is ontstaan. Ze zeggen dat er doden zijn gevallen en dat er tientallen gewonden zijn. Is dat waar?’

‘Ik weet het niet,’ zei Charlie. ‘Het was een grote chaos. Eigenlijk weet ik niet wat ik moet geloven.’

Op dat moment kwam er op Radio Teheran een speciaal bulletin.

‘We hebben een vrouw aan de lijn die zegt belangrijk nieuws te hebben over de opstand van studenten in de stad,’ zei de presentator. ‘Goed, je bent live in de uitzending. Wat is je naam?’

‘Ik ben een van de moslimstudenten van de Imamlijn van Khomeini.’

‘Ja, dat begrijp ik, maar hoe heet je?’

‘Dat is niet belangrijk. Het gaat om onze beweging.’

‘Prima,’ zei de presentator. ‘Waar bel je precies vandaan en wat wil je vertellen?’

‘Ik bel vanuit de Amerikaanse ambassade.’

Er volgde een lange stilte. De presentator wist even niet wat hij moest zeggen.

‘Wat? In de... Dat kan toch niet? Kun je dat herhalen? Is dit een grap?’

‘Nee, het is geen grap. We hebben de Amerikaanse ambassade – het centrum van spionage – ingenomen. We hebben elke verdieping van elk gebouw bezet. Ik sta op dit moment achter het bureau van de ambassadeur.’

‘Kom op,’ zei de presentator sceptisch. ‘We weten dat de studenten door het buitenste hek zijn gekomen. Daar berichten we al uren over, maar we hebben niet gehoord dat de studenten in de gebouwen zijn gekomen.’

‘Dan hoor je dat nu.’

‘Maar je kunt niet op het kantoor van de ambassadeur zijn. Je moet een grapje maken.’

‘Ik meen het.’

‘Dat geloof ik niet.’

‘Ik kan het bewijzen.’

‘Hoe dan?’

‘Zoek het telefoonnummer van de ambassade maar op in het telefoonboek,’ zei de vrouw. ‘Bel dan maar 8209 voor het kantoor van de ambassadeur.’

Het was weer een tijd stil. Charlie keek naar Claire, maar zij keek als gehypnotiseerd naar de radio. Even later was te horen dat de presentator in het telefoonboek bladerde en een nummer belde. De telefoon ging over en toen...

‘Met de Amerikaanse ambassade in Teheran,’ klonk een vrouwenstem eerst in het Engels en toen in het Farsi. ‘De ambassade is op dit

moment gesloten. Wij zijn van zondag tot donderdag geopend van negen uur 's morgens tot vijf uur 's middags. Het consulaat is voor visa te bereiken van negen uur 's morgens tot vier uur 's middags, van zondag tot donderdag. Als u het nummer kent van de persoon die u probeert te bereiken...'

De presentator draaide het nummer van het kantoor van de ambassadeur en kreeg dezelfde vrouw weer aan de lijn.

'Dus het is waar,' zei hij verbijsterd.

'Inderdaad.'

'Dit is heel ernstig. Wat is uw boodschap?'

'Ik heb een bericht,' zei de jonge vrouw rustig. 'Het eerste nieuws is dit: In de naam van God, de genadige, de barmhartige...'

Toen citeerde ze de uitspraak van ayatollah Ruholla Khomeini – de leider van de Islamitische Revolutie in Iran – van de dag ervoor: '... is het de taak van studenten om hun aanvallen op Amerika en Israël daadkrachtig uit te breiden zodat Amerika gedwongen wordt de criminele, afgezette sjah uit te leveren.'

Toen las ze een lange verklaring voor die de studenten hadden opgesteld. Er waren verschillende zinnen die Charlie opvielen.

'Wij moslimstudenten, volgelingen van imam Khomeini, hebben de spioneringsambassade van Amerika bezet uit protest tegen de plannen van de imperialisten en de zionisten. We maken ons protest bekend aan de hele wereld; een protest tegen Amerika omdat dat land de criminele sjah asiel heeft verleend hoewel hij het bloed van tienduizenden mannen en vrouwen aan zijn handen heeft...'

Toen de propaganda was afgelopen, vroeg Charlie: 'Waar is de gereedschapskist?'

'Waarom vraag je dat?' vroeg Claire.

Hij gaf geen antwoord, maar vroeg het nog eens.

'In de kast,' antwoordde Claire. 'Waar heb je hem voor nodig?'

Hij maakte zich voorzichtig los uit haar omhelzing, liep naar de kast, haalde een metalen kist, zo groot als een koffer, tevoorschijn, en wilde de slaapkamer uit lopen.

'Waar ga je naartoe?' vroeg ze iets te hard en met paniek in haar stem.

Charlie kwam al snel terug en gebaarde dat Claire zachter moest praten. Toen pakte hij haar bij de hand en nam haar mee naar de keu-

ken. Daar, in de kleine, raamloze ruimte, liep hij naar de tafel waarop een kan met granaatappelsap en een paar glazen stonden en legde daar de gereedschapskist neer. Hij opende het cijferslot. Dit was de eerste keer dat Claire zag wat er in zat. Ze schrok toen Charlie er een pistool en kogels uit haalde.

‘Charlie, wat...’

‘Het is slechts een voorzorgsmaatregel,’ probeerde hij haar gerust te stellen. ‘Ik weet zeker dat dit snel voorbij zal zijn.’

Daar was zij echter niet van overtuigd. En waarom zou ze dat wel zijn? Claire Harper was niet gek. Ze had een Harvarddiploma en was summa cum laude afgestudeerd aan de economische hogeschool. Charlie was ‘slechts’ cum laude afgestudeerd aan de faculteit Bestuurskunde en Overheidsmanagement. Hoewel Claire op dit moment in de ziektewet zat vanwege haar moeilijke zwangerschap, werkte ze gewoonlijk op de ambassade als economische attaché. Haar Farsi was niet zo vloeiend als dat van Charlie, maar iedereen die ze kende was onder de indruk van haar vorderingen. Ze was nog niet in staat om een toespraak te geven in het Farsi, maar ze kon wel een gesprek aanknopen. Ze had al vriendschap gesloten met de vrouw van de Iraanse cardioloog die naast hen woonde; de vrouw die de heerlijke Iraanse stoofschotels klaarmaakte. Ze wisselden recepten uit en Claire leerde van haar koken. Claire en mevrouw Shirazi hadden afgesproken alleen Farsi te spreken als ze bij elkaar waren. Het was niet gemakkelijk, maar het wierp wel zijn vruchten af.

Charlie haalde een klein doosje uit de gereedschapskist. Het leek op een wekker met een koptelefoon eraan.

‘Wat is dat?’ fluisterde Claire.

‘Een radio.’

‘We hebben al een radio.’

‘Deze is anders.’

‘Wat is er anders aan?’

Charlie gaf niet direct antwoord. In zijn werk had hij geheimen die hij zelfs niet met zijn vrouw mocht delen. Onder deze omstandigheden vond hij echter dat hij de regels wel iets mocht aanpassen.

‘Deze radio is afgesteld op de frequentie van de beveiliging van de ambassade.’

Claire kon de opwellende angst in haar binnenste niet verbergen. Ze

hield niet van geheimen. Charlie hield daar ook niet van, maar hij wist dat hij een andere functie op de ambassade had dan zij, en dat verschil zou hun leven kunnen redden.

Charlie zette de speciale radio aan, plugde de koptelefoon in en begon naar de gesprekken te luisteren. Zijn hartslag schoot omhoog toen hij schoten, gescheld en geschreeuw hoorde.

‘Bravo Zes, hier Tango Tango. Wat is uw positie?’

‘De hoofdkluis, Tango.’

‘Hoeveel?’

‘Er zijn negen anderen. We zijn met tien personen.’

‘Is alles goed met jullie?’

‘Nee, Tango. Ik heb een persoon met een kogelwond in het been en verschillende met ernstige snijwonden aan de handen en in het gezicht door het gebroken glas.’

‘Achtvolgers?’

‘Tientallen, meneer.’

‘Wat doen ze?’

‘Ze beuken met een moker op de deur, meneer. Ze eisen dat ik hen binnen laat, want anders – ’

‘Kunt u uw positie handhaven, Bravo Zes?’

‘Ik weet het niet, meneer. We hebben geen voedsel of water.’

‘En de documenten?’

‘Die zijn we nu aan het versnipperen, maar dat gaat heel langzaam.’

Plotseling verdween de kleur uit Charlies gezicht.

‘Wat is er?’ vroeg Claire toen ze dat zag.

Hij kon alleen ongelovig zijn hoofd schudden.

‘Wat is er?’ vroeg ze nog eens. ‘Wat gebeurt er?’

‘Ik hoorde net een enorme explosie,’ fluisterde hij. ‘Ik hoor mensen schreeuwen. Ik heb nog nooit...’

‘Wie? Waar?’

‘Rick, Phil, Cort – ik weet niet zeker wie nog meer. Ze zitten verstopt in de hoofdkluis, in de rechtbank, maar ik denk dat de studenten zojuist de deur hebben opgeblazen.’

Langzaam deed Charlie de koptelefoon af en gaf die aan zijn vrouw. Ze wilde hem echter niet opzetten. Ze was er niet op voorbereid.

‘Het komt allemaal goed, toch, Charlie?’ vroeg Claire. ‘Net als in februari. Het is als dat incident op Valentijnsdag: kort en snel. Toch?’

Charlie zweeg. Zijn gevoel vertelde hem dat dit iets heel anders was dan de gebeurtenis van 14 februari, die door de mensen op de ambassade de 'Valentijns Open Dag' werd genoemd. Negen maanden geleden was een veel kleinere groep studenten – misschien een paar honderd – over de hekken van de ambassade geklommen en een paar gebouwen in gerend. Ze hadden die gebouwen een paar uur bezet, veel oproer veroorzaakt, verteld wat ze wilden vertellen en toen het Khomeiniregime had gezegd dat ze naar huis moesten gaan, hadden ze daar gehoor aan gegeven.

Claire had gelijk: het incident van Valentijnsdag was maar kort geweest. Het was gebeurd voordat zij in het land waren aangekomen, maar het was duidelijk dat het een grote invloed had gehad op de mensen in Washington, die de beslissingen moesten nemen. In plaats van meer militairen en technische mensen te sturen om de Amerikaanse ambassade beter te beveiligen – en duidelijk te laten zien dat een aanval op Amerikaans grondgebied in het hart van Teheran nooit meer getolereerd zou worden – waren de bureaucraten van het Witte Huis en het ministerie van Buitenlandse Zaken in paniek geraakt. Ze hadden het personeel op de ambassade teruggebracht van bijna duizend mensen naar net zestig. Het Pentagon had ook weinig gedaan. Het aantal militaire troepen was van tienduizend verminderd naar bijna niets.

De enige reden waarom Charlie naar Teheran was gestuurd – hoewel hij geen ervaring had – was het feit dat hij een van de weinige mensen in de Amerikaanse diplomatieke wereld was die vloeiend Farsi spraken. Geen van de drie CIA-mannen die op de ambassade werkten, sprak de taal. Hoe was dat mogelijk? Charlie vond het idee dat er mensen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de CIA in een land waren waarvan ze de taal niet spraken, pure waanzin. Hoe konden twee overheden elkaar begrijpen en een gezonde, positieve, blijvende band opbouwen, zonder dat ze elkaars moedertaal spraken? Charlie wist dat dat onmogelijk was, en nu moest Washington daarvoor boeten.

‘Pak de koffers,’ beval Charlie.
 Claire keek hem aan alsof hij haar een klap in haar gezicht had gegeven.

‘Dat is waanzin,’ zei ze zacht. ‘Waarom?’

‘Pak er een voor mij en een voor jou,’ ging Charlie onverstaanbaar verder. ‘Alleen het hoognodige. Het moet niet te zwaar worden.’

‘Dat is belachelijk,’ zei ze terwijl ze naar het aanrecht liep en de ontbijtborden begon af te wassen. ‘Ik ga hier niet weg.’

‘Tien minuten,’ zei hij kalm. ‘Ik pak ons geld en onze persoonlijke documenten. Dan haal ik de auto en pik je op bij de achterdeur.’ Hij verliet de keuken en liep naar de slaapkamer.

‘Charlie Harper, ben je gek geworden?’ riep ze hem boos achterna. ‘Ik ga niet naar buiten, en jij ook niet. Het is daar niet veilig. We kunnen beter hier blijven.’

Charlie liep de keuken weer in en zag Claire bij de wasbak staan. Ze deed haar haren in een staart om het uit haar ogen te houden en ging verder met het afwassen van de koffiebekers.

Hij draaide haar om en legde een hand over haar mond.

‘We gaan nu weg,’ zei hij zo zacht hij kon, maar met een intensiteit waarvan hij wist dat Claire het nog nooit had gehoord. ‘Begrijp je het dan niet, Claire? Khomeini’s schurken hebben de hele ambassade in handen. Ze zijn in de kluizen. Ze hebben de dossiers. Dat betekent dat ze weten wie ik ben en ze willen informatie die ik hun kan geven. Op dit moment controleren ze de werknemers. Als ze zien wie er niet is, zoeken ze het adres op. Als het dossier is vernietigd, zetten ze een pistool op het hoofd van Liz Swift. Als ze hun ons adres niet geeft, schieten ze haar voor de ogen van alle anderen dood. Dan vragen ze het aan Mike Metrisko. Als hij ons niet verraadt, zullen ze hem vermoorden. Dan vragen ze het aan John Limbert. Zo blijven ze mensen vermoorden tot iemand breekt. Ik weet niet wie het zal zijn, maar iemand zal hun ons adres geven, en dan komen ze hier naartoe. Wat denk je dat er dan gebeurt, Claire? Denk je dat ze me zullen martelen?’

Claire haalde doodsbang haar schouders op en haar grote, bruine ogen vulden zich met tranen.

‘Nee, dat doen ze niet. Ik ben 1 meter 85 en een voormalig basketbalkampioen die Farsi spreekt en die een Colt .45 op de keukentafel heeft liggen. Nee, ze zullen me niet martelen. Ze zullen jou martelen, mijn liefste,’ zei hij, ‘tot ik begin te praten... en als ze ontdekken dat je zwanger bent...’

Claire beefde.

‘Ik zou het nooit zover laten komen,’ stelde Charlie haar gerust, terwijl hij zelf ook tranen in zijn ogen kreeg. ‘Dat zou ik niet kunnen. Ik zou hun alles vertellen, maar als ik heel eerlijk ben, moet ik zeggen dat ik denk dat ze je toch zullen martelen. Met dat soort mensen hebben we te maken. Het spijt me, lieverd, maar dit kan niet goed aflopen. Tenzij we nu vertrekken.’

Hij was even stil. Toen liet hij haar los en veegde de tranen uit zijn ogen.

Claire pakte hem vast en drukte zich tegen hem aan. Toen deed ze een stap achteruit en keek haar echtgenoot vastbesloten aan. Ze trilde niet meer. ‘Tien minuten?’ vroeg ze.

Charlie knikte.

‘Ik zal er zijn,’ beloofde ze.

Tien minuten later reed Charlie in hun zwarte Buick Skylark over de Ferdowsistraat, die door de lokale diplomaten ook wel de ‘Ambassadestraat’ werd genoemd.

Charlie vroeg zich af of er andere westerse instellingen aangevallen werden, of alleen die van hem.

Het verkeer in de straat stond vast, net als altijd, maar hij zag niets ongebruikelijks. Er waren geen protesten. Geen demonstraties. Er werden geen beeltenissen van presidenten of ministers-presidenten verbrand. Het was vreemd. Ze waren heel dicht bij de massa studenten, maar hier was geen enkel teken van vijandigheden. Toch wist Charlie dat Claire bang was. Als ze de stad uit wilden komen, moesten ze snel zijn.

‘Waar gaan we naartoe?’ vroeg Claire.

‘Ik weet het niet,’ gaf Charlie toe. ‘Zelfs als het ons zou lukken op het vliegveld te komen, zullen ze ons niet het land uit laten. Zeker niet met

Amerikaanse diplomatieke paspoorten.’

‘Turkije?’ vroeg Claire hoopvol.

‘Ik weet het niet,’ zuchtte Charlie. ‘De dichtstbijzijnde grens is honderden kilometers weg. Bovendien zou het leger ons, als we daar al zouden komen zonder gezien te worden, nooit laten vertrekken.’

‘Maar we kunnen hier niet blijven, Charlie. Dat is te gevaarlijk.’

‘Ik weet het,’ zei hij. ‘Ik moest alleen zien...’

Hij hoefde zijn zin niet af te maken. Claire wist ook wel dat hij niet naar de Ambassadestraat had hoeven gaan. De Iraniërs waren niet boos op de andere westerse machten. De Britten hadden de verachte sjah Mohammed Reza Pahlavi niet in hun maatschappij verwelkomd, hoewel het ‘slechts’ voor de medische behandeling van een oude, stervende man was. Datzelfde gold voor de Turken en de Duitsers. Alleen de Amerikaanse overheid had dat gedaan. Was het dit waard geweest?

‘Ga deze straat in,’ zei Claire plotseling.

Charlie deed wat ze had gezegd en sloeg rechtsaf, Kushk e-Mesri in. Hij manoeuvreerde de grote auto door de smalle straat, wetend dat ze hem van de grote weg af wilde krijgen. Daar zouden ze sneller worden gesignaleerd door politie in uniform of in burger. Ze had hen echter naar de campus van de Technische Universiteit van Teheran geleid. Dat was een fout.

De school was een broeinest van de radicale islam en de campus en de straten er omheen stonden vol studenten. Ze waren net klaar met hun gebeden en liepen leuzen scanderend door de straten. Sommigen schoten met machinegeweren in de lucht. Charlie voelde dezelfde vijandige sfeer als hij bij de ambassade had gevoeld, en hij trapte op de rem. Hij zette de auto in de achteruit en gaf gas. De auto reed achteruit, maar daar stond een Volkswagenbusje vol studenten. De chauffeur schreeuwde iets over hun Amerikaanse auto en zes jonge mannen met stokken en metalen buizen sprongen uit het busje.

‘Doe de portieren op slot, Claire,’ beval Charlie, terwijl hij de portieren aan zijn kant op slot deed.

De studenten renden woedend schreeuwend naar de Buick toe.

‘Charlie, doe iets,’ zei Claire. Ze hield haar handtas met haar paspoort en andere waardevolle bezittingen tegen haar borst geklemd.

De studenten begonnen aan de auto te schudden en probeerden hem om te gooien, maar daar was hij te zwaar voor.

‘Charlie, alsjeblieft! Doe iets!’

‘Wat moet ik doen?’ riep Charlie bang. ‘Als ik voor- of achteruit rijd, rijd ik over iemand heen. Wil je dat dan?’

Toen goot een jonge vrouw – ze was zeventien of misschien achttien jaar – iets over de auto.

‘Natuurlijk niet,’ zei Claire. ‘Ik zeg alleen...’

Charlie rook benzine. Hij wist wat er zou gebeuren.

Op dat moment gaf Claire een schreeuw. Ze boog voorover en greep haar buik vast.

‘Wat is er, lieverd?’ vroeg Charlie.

Claire reageerde niet, maar schreeuwde het uit van de pijn.

Toen sloeg een van de studenten met een metalen pijp het raam aan Claires kant in. Het glas vloog alle kanten op en er begon bloed over haar gezicht te stromen. Toen greep de student haar vast en probeerde haar uit de auto te trekken. Claire, die vast zat in haar gordel, schreeuwde nog harder.

Charlie schreeuwde ook. Hij greep Claires arm vast en probeerde haar terug te trekken. Toen zag hij echter uit zijn ooghoek dat de vrouw die de benzine over de auto had gegoten, een lucifer afstreek en die op de motorkap gooide. Plotseling was de auto een grote vuurbal.

De hitte was ondraaglijk en Charlie was bang dat de volle tank van de auto zou ontploffen. Toen zag hij de attachékoffer bij Claires voeten staan. Hij pakte hem, deed hem open en haalde het pistool eruit.

Een andere student gooide een baksteen naar de achterraut en weer vlogen de stukken glas door de auto.

Charlie draaide zich om, richtte en schoot de aanvaller met één schot neer. Toen draaide hij zich naar de student die Claire had vastgepakt en schoot hem twee keer door zijn hoofd.

Drie schoten in drie seconden. De mensen begonnen weg te lopen. De vlammen hadden echter de achterkant van de auto bereikt en de achterbank stond al in brand. Charlie wist dat hij geen tijd meer had. Hij smet het portier open, sprong naar buiten, rende naar de andere kant en trok het slap geworden lichaam van zijn vrouw uit de brandende auto. Hij legde haar zo ver mogelijk bij de auto vandaan op de stoep. Ze zat onder het bloed. Het kwam niet alleen uit de wonden in haar gezicht. Er was iets anders – iets verschrikkelijks – aan de hand.